

Linearno programiranje i primena u ekonomiji

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 25 | Nivo: PMF Niš

LINEARNO PROGRAMIRANJE

Opšte formulisanje linearnih programa

Formulacija standardnog problema linearog programiranja glasi : naći ono nenegativno rešenje ($x_1, x_2,$

$\dots, x_n$), ($x_i (0, i = 1, 2, \dots, n)$) sistema linearnih nejednačina (ograničenja , uslova)

$$a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n (r_1)$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n (r_2)$$

....

....

$$a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n (r_m)$$

za koje funkcija cilja ili funkcija kriterijuma

$$F = F(x_1, x_2, \dots, x_n) = c_1x_1 + c_2x_2 + \dots + c_nx_n$$

dostiže maksimalnu vrednost.

Rešenje ($x_1, x_2, \dots, x_n$) , u primenama , najčešće ima značenje plana ili programa (proizvodnje , transporta) , pa je otuda ovaj problem dobio naziv "programiranje" , a naziv "linearno programiranje" potiče od toga što su ograničenja promenljivih , kao i funkcija cilja linearni.

Proizvoljno rešenje sistema nejednačina predstavlja tačku n-dimenzionalnog prostora , to jest ($x_1, x_2, \dots, x_n$) (R^n).

Svako nenegativno rešenje sistema nejednačina naziva se dopustivim ili mogućim rešenjem. Svaki problem linearog programiranja spada u jednu od tri kategorije:

ima optimalno rešenje

neizvediv je , ima više rešenja

skup mogućih rešenja je neograničen

Može se reći : problem linearog programiranja ima rešenje ako veličina F_{max} (F_{min}) ima konačnu vrednost na skupu S dopustivih rešenja. Problem linearog programiranja nema rešenja ako je skup S prazan skup ili ako veličina F_{max} (F_{min}) nema konačnu vrednost.

Pri određivanju optimalnog rešenja pojavljuju se dva kriterijuma optimizacije : maksimizacija ili minimizacija vrednosti funkcije cilja. Iako postoje dva kriterijuma optimizacije , problem izbora optimalnog rešenja može se smatrati jedinstvenim , jer se jedan kriterijum optimizacije može zameniti drugim.

Uopšteni linearni program može se izraziti na tri različita načina :

Običnim (kanonskim) zapisom

Zapisom pomoću sume

Matričnim zapisom

Obični (standardni) zapis

Kad se potpuno ispiše , program maksimizacije sa n promenljivih i m ograničenja će izgledati :

Maksimizirati $z = c_1x_1 + c_2x_2 + \dots + c_nx_n$

$$\text{uz uslov } a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + \dots + a_{1n}x_n (r_1)$$

$$a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + \dots + a_{2n}x_n (r_2)$$

....

....

$$a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + \dots + a_{mn}x_n (r_m)$$

$$x_j (0 (j = 1, 2, \dots, n))$$

Promenljive odlučivanja označene su sa x_j (za $j = 1, 2, \dots, n$) , a njihovi koeficijenti u funkciji cilja sa c_j (za $j = 1, 2, \dots, n$) koji su skup zadanih konstanti. S druge strane , oznake r_i ($i = 1, 2, \dots, m$) – drugi skup konstanti – ograničenja su postavljena na program. Radi ujednačenosti , ali bez smanjenja ujednačenosti , napisali smo svih m ograničenja kao nejednačina sa oznakom (. Posebno valja istaknuti da , u slučaju kad

se pojavi ograničenje sa oznakom (, uvek ga možemo pretvoriti u oblik (jednostavno množeći obe strane nejednakosti sa –1.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com